

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักบริหารกลาง ฝ่ายบริหารทั่วไป โทร. ๐ ๒๐๑๖ ๘๘๘๘ ต่อ ๒๑๑๖

ที่ กษ ๐๔๐๑/ว ๗๙๐ วันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๖๖

เรื่อง เอกสารแจ้งเวียน

เรียน อธิบดีกรมตรวจบัญชีสหกรณ์
รองอธิบดีกรมตรวจบัญชีสหกรณ์
ผู้อำนวยการสำนัก ผู้อำนวยการศูนย์ ผู้อำนวยการกอง
ผู้อำนวยการสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ที่ ๑ - ๑๐
หัวหน้ากลุ่มตรวจสอบภายใน หัวหน้ากลุ่มพัฒนาระบบบริหาร
หัวหน้าสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ทุกจังหวัด
ผู้อำนวยการกลุ่มและหัวหน้าฝ่ายในสังกัดสำนักบริหารกลาง

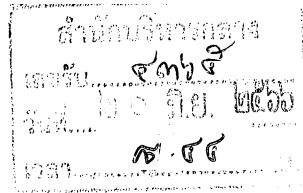
สำนักบริหารกลาง ขอส่งสำเนา หนังสือ ประกาศ ระเบียบ คำสั่ง
สำนักส่งเสริมพัฒนาการบัญชีและถ่ายทอดเทคโนโลยี ฝ่ายบริหารทั่วไป ที่ กษ ๐๔๐๑/ว ๖๐๙ ลงวันที่ ๑๙
มิถุนายน ๒๕๖๖ เรื่อง ขอความอนุเคราะห์แจ้งเวียนแบบสอบถามเพื่อประกอบการทำสารนิพนธ์ของ
นางสาวนลพรรณ ทาทราย ในระดับปริญญาโท

- จึงเรียนมาเพื่อ โปรดทราบ
 โปรดทราบและถือปฏิบัติ
 โปรดทราบและดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง
 โปรดทราบและประชาสัมพันธ์

(นางสาวสิริวรรณ คุณาสวัสดิ์)
ผู้อำนวยการสำนักบริหารกลาง

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักส่งเสริมพัฒนาการบัญชีและถ่ายทอดเทคโนโลยี ฝ่ายบริหารทั่วไป โทร. ๒๕๑๙

ที่ กษ ๐๔๐๖/๒๐๗

วันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๖๖

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์แจ้งเวียนแบบสอบถามเพื่อประกอบการทำสารนิพนธ์ของนางสาวนลพรรณ ท่าทราย
ในระดับปริญญาโท

เรียน ผู้อำนวยการสำนักบริหารกลาง

ด้วยนางสาวนลพรรณ ท่าทราย ตำแหน่งนักจัดการงานทั่วไป สังกัดสำนักส่งเสริมพัฒนาการบัญชีและถ่ายทอดเทคโนโลยี ซึ่งศึกษาในระดับปริญญาโท หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขานโยบายและการจัดการสาธารณะ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ อยู่ระหว่างการจัดทำสารนิพนธ์ เรื่อง “การประเมินการดำเนินงานด้านการพัฒนาระบบบัญชีของวิสาหกิจชุมชน” ซึ่งจำเป็นต้องสำรวจข้อมูลความคิดเห็นและปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานด้านพัฒนาระบบบัญชีของวิสาหกิจชุมชน จำนวน ๗๗ จังหวัด เพื่อประกอบการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว และนำผลการศึกษาไปใช้ประโยชน์เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการปฏิบัติงานของผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

สำนักส่งเสริมพัฒนาการบัญชีและถ่ายทอดเทคโนโลยี จึงขอความอนุเคราะห์แจ้งเวียนหนังสือไปยังสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์จังหวัดของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ทั้ง ๗๗ จังหวัด เพื่อขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม เรื่อง “การประเมินการดำเนินงานด้านการพัฒนาระบบบัญชีของวิสาหกิจชุมชน” โดยขอให้ผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับโครงการวิสาหกิจชุมชน ๑ ท่านเป็นผู้แทนตอบแบบสอบถามในนามของสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์แต่ละจังหวัด (๑ แบบสอบถาม : ๑ จังหวัด) ในช่วงระหว่างวันที่ ๒๑ - ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๖ โดยสามารถตอบแบบสอบถามออนไลน์ได้ที่ <https://forms.gle/pwKLPTRKxit&TzzG๗> หรือ QR Code ที่ปรากฏด้านล่างนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

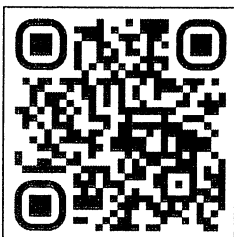
(นางสาวจรัสศรี แก้วเกาะสะบ้า)

ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมพัฒนาการบัญชีและถ่ายทอดเทคโนโลยี

- ทราบ
- แจ้งเวียน

๑๙ มิ.ย. ๒๕๖๖

(นางสาวสิริวรรณ คุมหาสวัสดิ์)
ผู้อำนวยการสำนักบริหารกลาง

แบบสอบถาม

การประเมินการดำเนินงานด้านการพัฒนาระบบบัญชีของวิสาหกิจชุมชน

ผู้จัดทำ

นางสาวนลพรรณ ท้าทราย

63299130012

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ประเทศไทยมีแนวทางการพัฒนาประเทศให้ยั่งยืน เปิดโอกาสให้ภาคส่วนอื่น ๆ ไม่ว่าจะภาคเอกชน หรือต่างประเทศเข้ามาลงทุนและทำกิจการได้อย่างเสรี มุ่งไปสู่การนำพาประเทศไทยเข้าไปอยู่ในยุคการพัฒนา ด้านอุตสาหกรรมและดิจิทัล ส่งผลให้เศรษฐกิจไทยเกิดการขยายตัวอย่างรวดเร็ว มีเงินหมุนเวียนในประเทศจำนวนมาก แต่ในทางกลับกันการพัฒนาที่มุ่งเน้นในภาคอุตสาหกรรมหรือทุนนิยมมากเกินไป อาจไม่ใช่แนวทางการพัฒนาประเทศให้ไปสู่ความยั่งยืน อีกทั้งสะท้อนปัญหาในอีกด้านหนึ่งของสังคมไทย กล่าวคือ ความไม่สมดุลระหว่างการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม เกิดความเหลื่อมล้ำระหว่างสังคมเมืองกับชนบท เนื่องจากความเจริญที่เกิดขึ้นมักกระจุกตัวอยู่ในสังคมเมืองและในภาคอุตสาหกรรม ทั้งนี้ รัฐบาลไทยยังคงมุ่งเน้นการออกนโยบายเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจ การแก้ไขปัญหาความยากจน ลดความเหลื่อมล้ำที่เกิดขึ้นในสังคม พยายามให้เกิดการพัฒนาอย่างเท่าเทียม ส่งผลให้ประชาชนเกิดการรวมกลุ่ม โดยเฉพาะอย่างยิ่ง กลุ่มเกษตรกร ประชาชนที่อยู่ในพื้นที่ชนบทซึ่งส่วนใหญ่เป็นผู้มีรายได้น้อย เป็นการพัฒนาด้านการสร้างอาชีพ สร้างรายได้ ผ่านกลไกที่เรียกว่า “วิสาหกิจชุมชน” เกิดจากรวมตัวกันเพื่อประกอบกิจการของชุมชนเกี่ยวกับการผลิตสินค้า การให้บริการ สร้างรายได้จากการนำเอาวัตถุดิบ ทรัพยากร และภูมิปัญญาของชุมชนมาสร้างสรรค์ เพิ่มมูลค่าให้ผลผลิตต่าง ๆ ในชุมชน ซึ่งวิสาหกิจชุมชนเป็นกิจกรรมที่มีความสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจชุมชน โดยเน้นการใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงขับเคลื่อนเศรษฐกิจระดับรากหญ้า (กลุ่มส่งเสริมพัฒนาการบัญชีชุมชน. 2564: 1)

แม้ว่ารัฐบาลไทยจะมีการออกกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และหลาย ๆ หน่วยงานพยายามออกนโยบาย เพื่อสนับสนุนการดำเนินกิจการของวิสาหกิจชุมชนในหลายมิติ เช่น การส่งเสริมด้านผลิตภัณฑ์ สร้างมูลค่าสินค้า สร้างอาชีพ ส่งเสริมการขายสินค้าด้วยเทคโนโลยี และการถ่ายทอดองค์ความรู้ต่าง ๆ แต่การพัฒนาวิสาหกิจชุมชน ยังคงมีจุดด้อยในเรื่องการพัฒนาระบบบัญชี การจัดทำบัญชี หากขาดการจัดทำบัญชีอย่างเหมาะสมจะส่งผลให้วิสาหกิจชุมชน ไม่ทราบที่มาของรายได้ รายจ่าย หรือแม้แต่การคำนวณต้นทุน - กำไรของสินค้า ซึ่งวิสาหกิจชุมชนในแต่พื้นที่ต่าง ๆ มักจะมีปัญหาที่แตกต่างกันออกไป ทั้งการรวบรวมข้อมูลจดบันทึกบัญชีที่ไม่เป็นระบบ และไม่สามารถแสดงรายการต้นทุน - กำไรได้อย่างชัดเจน ขาดการคำนวณต้นทุนต่าง ๆ ค่าใช้จ่ายต่าง ๆ มักจะมุ่งสนใจไปที่การค้าขายและยอดขายมากกว่าการทำบัญชีให้ถูกต้อง แม้ว่าค้าขายสินค้าได้ดี แต่ไม่ได้กำไร เพราะไม่รู้ต้นทุนที่แท้จริง (สำนักข่าวกรมประชาสัมพันธ์. 2564: ออนไลน์) สิ่งเหล่านี้สะท้อนให้เห็นถึงปัญหาของการดำเนินกิจการของวิสาหกิจชุมชน แต่ถ้าหากวิสาหกิจชุมชนมีระบบบัญชีที่ถูกต้องเหมาะสม ระบบบัญชีมีประสิทธิภาพ มีการจดบันทึกบัญชีอย่างเป็นระบบและสม่ำเสมอ จะทำให้วิสาหกิจชุมชนทราบถึงกระบวนการในการจัดเก็บและจดบันทึกข้อมูลการค้าต่าง ๆ ต้นทุน - กำไร จำแนกประเภทแต่ละรายการได้อย่างถูกต้อง เกิดความโปร่งใสในการดำเนินกิจการของวิสาหกิจชุมชน ดังนั้นจะเห็นว่าการจัดทำบัญชีจะช่วยให้วิสาหกิจชุมชนดำเนินงานได้อย่างเป็นระบบและแข็งแกร่งมากขึ้น วิสาหกิจชุมชนสามารถตัดสินใจได้อย่างเหมาะสมและเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินกิจการในระยะยาว (ศิริพันธ์ จุริมาศ และคณะ. 2562: 115) ซึ่งการพัฒนาด้านระบบบัญชี เป็นทักษะเฉพาะทางที่จำเป็นต้องอาศัยหน่วยงานภาครัฐที่มีบทบาท ภารกิจ และทักษะเฉพาะด้านระบบบัญชีเข้ามาส่งเสริมและพัฒนาองค์ความรู้ด้านระบบบัญชีให้แก่วิสาหกิจชุมชน

กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ สังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เข้ามามีส่วนร่วมสนับสนุนวิสาหกิจชุมชนด้านระบบบัญชี ใช้กลไกทางบัญชีมาพัฒนาธุรกิจให้ดำเนินต่อไปได้ (มติชนออนไลน์. 2564: ออนไลน์) ซึ่งสอดคล้องกับภารกิจหลักของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ทั้งในด้านการตรวจสอบบัญชี กำกับดูแลการสอบบัญชีสหกรณ์ ควบคุมคุณภาพการสอบบัญชีสหกรณ์ พัฒนาศักยภาพและเพิ่มขีดความสามารถให้แก่สหกรณ์ กลุ่มเกษตรกร และวิสาหกิจชุมชน ให้มีการจัดทำบัญชีด้วยความโปร่งใสปราศจากการทุจริต ตรวจสอบได้ รวดเร็ว และแม่นยำ (กรมตรวจบัญชีสหกรณ์, 2565) โดยกรมตรวจบัญชีสหกรณ์มีการจัดทำโครงการที่เกี่ยวกับภารกิจการพัฒนาด้านระบบบัญชีของวิสาหกิจชุมชนอย่างต่อเนื่อง ในแต่ละปี การดำเนินงานด้านพัฒนาระบบบัญชีของวิสาหกิจชุมชน ผู้ปฏิบัติงานจะนำหลักวิชาการและแนวทางการจัดทำบัญชีมาเป็นองค์ความรู้ ถ่ายทอดไปยังวิสาหกิจชุมชน ผ่านการลงพื้นที่เพื่อประเมินความพร้อม วางรูปแบบบัญชี วางระบบควบคุมภายใน สอนแนะบัญชีขั้นต้น งบทดลอง งบการเงิน ตามลำดับ และจัดทำแอปพลิเคชันให้ความรู้ ด้านบัญชี ส่งเสริมให้กลุ่มเกษตรกร และวิสาหกิจชุมชน ดำเนินการจัดทำบัญชีได้อย่างถูกต้อง มีความรู้ความเข้าใจการบันทึกบัญชีในรูปแบบต่าง ๆ มากขึ้น สามารถนำข้อมูลจากการทำบัญชีมาปรับปรุงการดำเนินงานได้อย่างเหมาะสม (กลุ่มส่งเสริมพัฒนาการบัญชีชุมชน. 2565: 1) ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินโครงการดังกล่าวเป็นไปตามวัตถุประสงค์ กรมตรวจบัญชีสหกรณ์มีการแบ่งการดำเนินงานออกเป็น 3 ส่วนตามโครงสร้างของหน่วยงาน ส่วนที่หนึ่ง กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ส่วนกลาง มีบทบาทในการวางแผน กำหนดแผนงาน และแนวทางการดำเนินงานในภาพรวม จัดประชุมซักซ้อมผู้ปฏิบัติงานโครงการกับสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ที่ 1 - 10 และ สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์จังหวัด เพื่อมอบหมายแผนงาน/โครงการด้านการพัฒนาระบบบัญชีของวิสาหกิจชุมชน และหารือ ตอบข้อซักถามเกี่ยวกับขั้นตอนการปฏิบัติงาน ส่วนที่สอง สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ที่ 1-10 เป็นหน่วยงานระดับภูมิภาค ทำหน้าที่รับมอบแผนงานจากส่วนกลาง และวางแผนการปฏิบัติ ทำความเข้าใจแผนปฏิบัติงานและทำหน้าที่เป็นผู้ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับขั้นตอนการปฏิบัติงานในการสอนแนะและติดตามการจัดทำบัญชีของวิสาหกิจชุมชนให้แก่สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์จังหวัด และติดตามประเมินผลวิสาหกิจชุมชนกลุ่มเป้าหมายที่ผ่านการสอนแนะบัญชี และ ส่วนที่สาม สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ทุกจังหวัด เป็นหน่วยปฏิบัติ โดยจะรับมอบแผนงาน/โครงการ มาจากกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ส่วนกลาง มีผู้ปฏิบัติโครงการเป็นข้าราชการ พนักงานราชการ ตำแหน่ง นักวิชาการตรวจสอบบัญชี และจ้างเหมาบริการ (เจ้าหน้าที่โครงการ)

จากการดำเนินงานที่ผ่านมา พบว่า มีจำนวนวิสาหกิจชุมชนที่เข้าร่วมโครงการที่เกี่ยวกับการพัฒนา ด้านระบบบัญชีจำนวนมาก ซึ่งวิสาหกิจชุมชนส่วนใหญ่ มักเป็นเพียงชาวบ้าน เกษตรกร และผู้สูงอายุ มีการจดบันทึกบัญชีด้วยมือ ความสามารถในการจัดทำบัญชีอยู่ในระดับปานกลาง วิสาหกิจชุมชนส่วนใหญ่มักจะบันทึกบัญชีได้ เฉพาะสมุดเงินสด (รับ - จ่าย) สมุดบัญชีรายวันทั่วไป ใบเสร็จรับเงิน ใบเบิกเงิน ซึ่งยังขาดองค์ความรู้และทักษะอื่น ๆ ในการจัดทำบัญชี ทำให้บันทึกบัญชีผิดพลาด มักไม่ให้ความสำคัญกับการบันทึกบัญชีอย่างสม่ำเสมอ เนื่องจากมองว่า การทำบัญชีเป็นสิ่งที่ยุ่งยากและซับซ้อน เอกสาร/สมุดบัญชีมีหลายประเภท ผู้จัดทำบัญชีที่มีอายุมาก ต้องใช้เวลาในการทำความเข้าใจกับการจัดทำบัญชี ผู้จัดทำบัญชีไม่มีเวลาพอที่จะบันทึกบัญชีครบทุกเล่ม เนื่องจาก บางวิสาหกิจชุมชนผู้จัดทำบัญชีมีหน้าที่รับผิดชอบหลายตำแหน่ง (กลุ่มส่งเสริมพัฒนาการบัญชีชุมชน. 2565: 21 - 22) และความสามารถใช้ข้อมูลทางการบัญชี วิสาหกิจชุมชนส่วนใหญ่จะใช้ข้อมูลเพื่อตรวจสอบความถูกต้องของยอดเงินคงเหลือ ใช้พิจารณาค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานเพื่อควบคุมค่าใช้จ่าย และใช้พิจารณาการเคลื่อนไหวทางการเงินเพื่อดูความเปลี่ยนแปลง (ปฐมาภรณ์ คำชื่น. 2564: 83 - 88) จากที่กล่าวมาข้างต้น อุปสรรคของการจัดทำบัญชีของวิสาหกิจชุมชน จะดำเนินการแก้ไขได้หรือไม่ จะสามารถพัฒนาศักยภาพด้านระบบบัญชีของวิสาหกิจชุมชนได้หรือไม่ ส่วนหนึ่งมักจะขึ้นอยู่กับปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่สำนักงานตรวจ

บัญชีสหกรณ์จังหวัดในฐานะผู้ปฏิบัติงานของโครงการ ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาการดำเนินงานด้านพัฒนาระบบบัญชีของวิสาหกิจชุมชน และปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานด้านพัฒนาระบบบัญชีของวิสาหกิจชุมชน

2. คำถามในการวิจัย

1. การดำเนินงานด้านพัฒนาระบบบัญชีของวิสาหกิจชุมชน เป็นไปในลักษณะอย่างไร
2. ปัจจัยใดบ้างที่ส่งผลต่อการดำเนินงานด้านพัฒนาระบบบัญชีของวิสาหกิจชุมชน

3. วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาการดำเนินงานด้านพัฒนาระบบบัญชีของวิสาหกิจชุมชน
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานด้านพัฒนาระบบบัญชีของวิสาหกิจชุมชน

4. ขอบเขตของการวิจัย

4.1 ขอบเขตด้านเวลา

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษากระบวนการดำเนินงานด้านพัฒนาระบบบัญชีของวิสาหกิจชุมชน ในช่วงปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 - 2566

4.2 ขอบเขตด้านเนื้อหา

ผู้วิจัยมุ่งศึกษาใน 2 ประเด็นหลัก ได้แก่

1. การประเมินการดำเนินงานด้านพัฒนาระบบบัญชีของวิสาหกิจชุมชนในพื้นที่ดำเนินงานของสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ทั่วประเทศ โดยเป็นการศึกษาการดำเนินงานของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ตั้งแต่ขั้นตอนการรับนโยบาย แผนงาน และแนวทางการนำนโยบายไปปฏิบัติของสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ระดับภูมิภาค และส่งต่อไปสู่กระบวนการนำนโยบายไปปฏิบัติในระดับพื้นที่ของสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์จังหวัด เพื่อศึกษาว่าเป็นไปในลักษณะอย่างไร

2. การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานด้านพัฒนาระบบบัญชีของวิสาหกิจชุมชนในพื้นที่ดำเนินงานของสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ทั่วประเทศ เป็นศึกษากระบวนการดำเนินโครงการตั้งแต่ขั้นตอนการรับนโยบาย แผนงาน และแนวทางการนำนโยบายไปปฏิบัติของสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ระดับภูมิภาค และส่งต่อไปสู่กระบวนการนำนโยบายไปปฏิบัติในระดับพื้นที่ของสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์จังหวัด เพื่อศึกษาปัจจัยใดบ้างที่ส่งผลต่อการดำเนินงานของผู้ปฏิบัติงานทั้ง 3 ส่วน ให้เป็นไปตามแผนงานที่กำหนดไว้ และศึกษาสิ่งที่เป็นอุปสรรค ขัดจำกัด หรือ เงื่อนไขในการปฏิบัติงานที่ส่งผลต่อการดำเนินโครงการ

4.3 ขอบเขตด้านผู้ให้ข้อมูลหลัก

ผู้ให้ข้อมูลหลัก ได้แก่ ผู้ให้บริการ (ภาครัฐ) คือ เจ้าหน้าที่ส่วนกลางของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ในฐานะผู้กำหนดแผนงาน/โครงการ และส่งมอบนโยบายไปยังระดับภูมิภาค เจ้าหน้าที่ของสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ที่ 1 - 10 และเจ้าหน้าที่ของสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์จังหวัดทั่วประเทศ

4.4 ขอบเขตพื้นที่

การดำเนินงานพัฒนาระบบบัญชีของวิสาหกิจชุมชนในพื้นที่ดำเนินงานของสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ทั่วประเทศ

5. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อนำผลการงานวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการปฏิบัติงานของผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการกำกับ ดูแล และสอนแนะการจัดทำบัญชีให้แก่วิสาหกิจชุมชน ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น
2. เพื่อให้ผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้องนำผลการวิจัยไปใช้ในการวางแผน และตัดสินใจเกี่ยวกับการนำโครงการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนไปปฏิบัติ